

[Holger Eriksen.]

hvilket i praksis som regel vil sige den faldende kroneværdi. Sådant har det i hvert fald været i mange år. Om der kan gøres noget for at modvirke dette, og hvad der i så fald skal bringes i anvendelse, ligger vel uden for lovforslagets sigte og formodentlig også uden for diskussionen her i dag; men det, der her er foreslået, er så lidet omfattende, at det næppe vil kunne få større virkning i den retning.

Nu vil den ærede ordfører for forslagsstillerne måske minde mig om digterens ord om, at alt godt, der er til, er begyndt i det små, af de små. Disse ord anerkender jeg naturligvis, altså ganske bortset fra at det ikke kunne falde mig ind at betegne de ærede forslagsstillere som små. Men alligevel har jeg min tvivl om, at det, der her foreslås, kan siges i sig selv at betyde noget godt. Selve princippet i de såkaldt værdifaste obligationer er jo blevet omhyggeligt undersøgt i den kommission, der er omtalt både af den ærede ordfører for forslagsstillerne og af den højtærede finansminister, og kommissionen har — som det fremgår af de oplysninger, der er givet — i princippet afvist tanken.

Den ærede ordfører for forslagsstillerne sagde i sin fremsættelsestale, at en af grundene til, at han fremsatte sit forslag, var, at den værdifaste opsparing, der var gennemført i forbindelse med folkepensioneringen, havde fået en vis tilslutning også fra kommissionsmedlemmer, der tidligere havde været imod den. Imidlertid bør den omstændighed, at man foretager et skridt til siden — og således opfatter jeg personlig det, der gennemførtes dengang — ikke opfattes som værende ensbetydende med, at man skal foretage en almindelig march til siden også i fremtiden.

For øvrigt kan det være tvivl underkastet, om de obligationer, der her er tale om, virkelig er værdifaste. Afkastningen er det jo i hvert fald ikke, som det allerede er påpeget. Og hvad angår selve pålydendet, er der også et vist forbehold. I § 3 gives der finansministeren ret til senere at udstede tilsvarende obligationer til en anden rentesats. Lad os nu tænke os, at der udstedes obligationer til 4½ pct. i morgen, men at det om 5 år eller om 8 år skønnes hensigtsmæssigt at udstede tilsvarende obligationer

til 5½ pct. Resultatet vil da blive, at de første ikke er parikursen værd. Det gør ikke så meget, fordi de ikke er omsættelige, kan man sige; men hvis ejeren ikke vil lide det tab, som det er, at han må nøjes med 4½ pct. i restløbetiden, indtil de 10 år er gået, medens andre ejere af såkaldt værdifaste obligationer får 5½ pct., må han kræve sin obligation indløst, hvilket vil sige, at han ikke får nogen dækning for det kronefald, der er konstateret i de første år, altså indtil han bliver nødt til at opsigte obligationen for at få den højere rente.

Et af formålene — og jeg går ud fra, at det er det væsentligste formål — skulle vel være at fremme opsparingen. Men nu er det jo således, at hvis en mand vil spare, kan han i dag ved at binde sin opsparing i 9 måneder opnå en rente på 5 pct. i banker og sparekasser, og hvis han køber obligationer, kan han opnå en betydelig højere rente. Efter kursen i fredags er den effektive rente i Ny Jydsk Land-Hypotekforenings 6 pct.s lån 1956-66 7,43 pct. med sikkerhed for, at pengene er tilbagebetalt senest i 1966 — altså i løbet af 9 år, og i Kommunernes Kreditforening, 4½ pct., 12. serie, er den effektive rente endog 7,51 pct. Tilmed er det jo sådan, at de 4½ pct., der reklameres med i forbindelse med den her foreslåede lovgivning, ikke er 4½ pct.; det er 22½ pct. hvert femte år, og det er betydelig mindre, idet det kun er 4,1 pct., således som det allerede er sagt. Det vil altså sige, at den mand, der i dag skal træffe sit valg, har valget imellem at kunne få 7½ pct. og endda sikkerhed for, at pengene ikke er bundet i mere end 9 år, eller 4,1 pct. — og så ved han i virkeligheden ikke andet, end at han, hvis han beholder obligationen tilstrækkelig længe, får et værdifast beløb tilbage; selve afkastningen ved han ikke noget om i forhold til pengeværdien til den tid.

Jeg nærer meget stor tvivl om, at der er ret mange, som vil benytte lejligheden til at købe værdifaste obligationer på det grundlag. Så kan man ganske vist gøre vilkårene mere tillokkende for køberen, således at der bliver mere rift om de nye obligationer. Alt, hvad man vil opnå derved, er formodentlig, at en del tager deres penge ud af sparekasserne og anbringer dem i den slags obligationer; men da sparekasserne også